

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กาญจนา โชคदार. รายงานการวิจัยเรื่องการเปลี่ยนแปลงสวัสดิการและสถานภาพของสตรีหลังการประกอบอาชีพเสริมด้านการทอผ้า: กรณีศึกษาสตรีชนบทตำบลออนเหนือ กิ่งอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2538.

คณะกรรมการการศึกษาวัฒนธรรมและกิจกรรมเพื่อผู้สูงอายุ. กรมการศึกษานอกโรงเรียน, กระทรวงศึกษาธิการ. ผู้สูงอายุในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศรีเคษา, 2528.

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย 2533-2563. กรุงเทพมหานคร: กองวางแผนทรัพยากรมนุษย์ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2538.

จอห์น โนเคล, อภิชาติ จำรัสฤทธิรงค์ และนิพนธ์ เทพวัลย์. การปฏิบัติขนาดครอบครัวในประเทศไทย: การลดลงอย่างรวดเร็วของภาวะเจริญพันธุ์ในประเทศโลกที่สาม. แปลโดย นภาพร หะวานนท์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จิตา, 2530.

เทียนฉาย กิระนันท์. เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์: การพัฒนาสุขภาพอนามัยในประเทศไทย. โครงการตำราลำดับที่ 27 กรุงเทพมหานคร: คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

นพวรรณ จงวัฒนาและจุฑา มณีสไพบูลย์. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเด็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. แปลโดย ศิริวรรณ ศิริบุญ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

นภาพร ชโยวรรณ. การเตรียมการเพื่อขามสูงอายุของผู้สูงอายุและคนหนุ่มสาวไทย. การประชุมวิชาการประชากรศาสตร์แห่งชาติ. 2535 (พฤศจิกายน 2535): หน้า 163-194.

นภาพร ชโยวรรณ. การอุปถัมภ์เกื้อหนุนบิดามารดาและทัศนคติเกี่ยวกับผู้สูงอายุของคนหนุ่มสาวไทย. เอกสารสถาบันหมายเลข 195/35 สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

นภาพร ชโยวรรณ. ผู้สูงอายุไทยถูกทอดทิ้งมากขึ้นจริงหรือ. วารสารประชากรศาสตร์. ปีที่ 11 (มีนาคม 2538): หน้า 55-49.

นภาพร ชโยวรรณ. และจอห์น โนเคล. รายงานการสำรวจสถานะผู้สูงอายุในประเทศไทย. เอกสารสถาบันหมายเลข 246/39 สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

- นภาพร ชโยวรรณ, จอห์น โนเคล และศิริวรรณ ศิริบุญ. ครอบครัวอุปถัมภ์กับขั้นตอนชีวิตของผู้สูงอายุและของบุตร. เอกสารสถาบันหมายเลข 197/35 สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- นภาพร ชโยวรรณ, มาลินี วงษ์สิทธิ์ และวิพรรณ ประจวบเหมาะ รูปโฟโล. รายงานการวิจัยโครงการศึกษาสถานภาพสตรีและภาวะเจริญพันธุ์ในประเทศไทย. เอกสารสถาบันหมายเลข 229/38 สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- นภาพร ชโยวรรณ, มาลินี วงษ์สิทธิ์และจันทร์เพ็ญ แสงเทียนฉาย. สรุปผลการวิจัยโครงการวิจัยผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคมและประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทย. เอกสารสถาบันหมายเลข 165/32 สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- นිරนุช เชื้อโชติ. ความคาดหวังของสตรีไทยเกี่ยวกับการพึ่งพาอาศัยบุตร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- บุศริน บางแก้ว. ความต้องการการช่วยเหลือในการดูแลด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ. เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่องครอบครัวและผู้สูงอายุ สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- ปภาณี ชูติวัฒนา. สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2529.
- พิชิต พัทธ์ภัยเทพสมบัติ และสุวัฒนา วิบูลย์เศรษฐ์. สรุปผลการวิจัยของโครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและประชากรไทย. เอกสารวิจัยหมายเลข 12 กรุงเทพมหานคร: สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- พีระพัฒน์ วรเนติวุฒิ. ความคาดหวังของมารดาในเรื่องความช่วยเหลือทางด้านเศรษฐกิจจากบุตร : การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างเขตชนบทและเขตเมืองของไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- เพ็ชรใจ โรจนสินวิไล. ความต้องการพึ่งพาบุตรและการได้พึ่งพาบุตรของผู้สูงอายุไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- ภัสสร ลิมานนท์. นโยบายสุขภาพและสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุในเอเชีย: บทเรียนสำหรับประเทศไทย. เอกสารสถาบันหมายเลข 202/35 สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

- มาลินี วงษ์สิทธิ์. ทัศนคติเกี่ยวกับผู้สูงอายุของคนหนุ่มสาวไทย. เอกสารสถาบันหมายเลข 201/35 สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- มาลินี วงษ์สิทธิ์. ทัศนคติต่อค่านิยมเกี่ยวกับครอบครัวในสังคมไทย. เอกสารสถาบันหมายเลข 205/35 สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- มาลินี วงษ์สิทธิ์ และ ศิริวรรณ ศิริบุญ. ครอบครัวและผู้สูงอายุ: ศึกษากรณีประเทศไทย. เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่องครอบครัวและผู้สูงอายุ สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- มหิดล, มหาวิทยาลัย. สถานภาพสตรีกับภาวะเจริญพันธุ์: การศึกษาสตรีในชุมชนภาคใต้แห่งหนึ่งเพื่อเปรียบเทียบกับสตรีในกรุงเทพมหานคร. เอกสารวิชาการ เล่มที่ 36 กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2522.
- วสิน ไชยยะ. ความจำเป็นในการพึ่งพาอาศัยบุตรของหัวหน้าครัวเรือน: ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- วาทีณี บุญชะลิกมี และบุพิน อรสิริอมร. ผู้สูงอายุในประเทศไทย. ใน กุศล สุนทรธาดา (บรรณาธิการ), จุดเปลี่ยนนโยบายประชากรประเทศไทย, หน้า 315-386. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.
- ศรัณษา บุญนาค. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลกระทบต่อความต้องการมีบุตรเพียงครอบครัวละ 2 คนของสตรีชาติพันธุ์ต่างๆในภาคใต้. กรุงเทพมหานคร: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2525.
- ศิริวรรณ ศิริบุญ. ข้อเท็จจริงและทัศนคติเกี่ยวกับการเกื้อหนุนเลี้ยงดูและการดูแลผู้สูงอายุของคนหนุ่มสาวไทย. เอกสารสถาบันหมายเลข 196/35 สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ศิริวรรณ ศิริบุญและมาลินี วงษ์สิทธิ์. ข้อเท็จจริงและทัศนคติของผู้สูงอายุและคนหนุ่มสาวในกรุงเทพมหานครต่อบทบาททางเศรษฐกิจและสังคมของผู้สูงอายุ. เอกสารสถาบันหมายเลข 196/35 สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ศิริวรรณ ศิริบุญ และบุศริน บางแก้ว. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนของผู้สูงอายุ. การประชุมวิชาการประชากรศาสตร์แห่งชาติ. 2540 (พฤศจิกายน 2540): หน้า 249-269.
- สถิติแห่งชาติ,สำนักงาน. รายงานสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. 2533. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี้, 2533.

สุพัตรา เพชรมณี. สิ่งจูงใจและปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการบุตร 2 คนของครอบครัวชาวไทยในเขตชนบทและเมือง. กรุงเทพมหานคร: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.

สุพัตรา สุภาพ. สังคมและวัฒนธรรมไทย: ค่านิยม: ครอบครัว: ศาสนา: ประเพณี. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2534.

สุพิศวง ธรรมพันธ์. มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาสังคมวิทยา สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2540.

เสาวภา ชีระประทีป. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณค่าของบุตรกับการตัดสินใจมีบุตร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2526.

ภาษาอังกฤษ

Arnold, Fred and Chintana Pejaranonda. Economic Factors in Family Size Decisions in Thailand. Report no.2 Bangkok: a joint publication of Institute of Population Studies, National Statistical Office, East-West Population Institute, 1977.

Arnold, Fred and James T. Fawcett. The Value of Children: A Cross National Study Volume III. Hawaii: East-West Population Institute, East-West Center, 1975.

Bulatao, Rodolfo A. On the Nature of the Transition in the Value of Children. Paper No.60-4 Honolulu: East-West Population Institute, East-West Center, 1978.

Buripakdi, Chalio. The Value of Children: A cross-National Study Volume IV Thailand. Honolulu: East-West Population Institute, East-west Center, 1977.

Caldwell, John C. Theory of Fertility Decline. London: Academic Press, 1982.

Chang, Ming-Cheng and Mary Beth Ofstedal. Changing Attitudes Toward Old Age Support in Taiwan: 1973-1985. Research paper no.91-8. Ann Arbor, Michigan: Population Studies Center, University of Michigan, 1991.

Chulalongkorn, University and National Statistical Office. The Survey of Fertility in Thailand :Country Report. Report no.1 Bangkok: a joint project of Institute of Population Studies Chulalongkorn University and Population Survey Division National Statistical Office, 1977.

Dharmalingam, A. Old Age Support: Expectations and Experiences in a South Indian Village. Population Studies. 48 (March 1994): 5-19.

- De Vos, Susan. The Old Age Economic Security: Value of Children in the Philippines and Taiwan. Honolulu: East-West Population Institute, East-West Center, 1984.
- Greenhalgh, Susan. The Changing Value of Children in the Transition from Socialism: The View from Three Chinese Villages. Working papers no.43 New York: The Population Council, 1992.
- Grigsby, Jill S. Adult children in the Household: Who Benefits?. Research Reports No. 88-125 Ann Arbor, Michigan: Population Studies Center, University of Michigan, 1988.
- Jiang, Lin. Changing Kinship Structure and Its Implications for Old Age Support in Urban and Rural China. Population Studies. 49 (March 1995): 127-146.
- Knodel, John, Napaporn Chayowan, and Siriwan Siriboon. The Impact of Fertility Decline on the Familial System of Support for the Elderly: An Illustration from Thailand. Working Paper no.36 New York: The Population Council, 1992.
- Lee, Yean-Ju, William L. Parish, and Robert J. Willis. Son, Daughters and Intergenerational Support in Taiwan. American Journal of Sociology. 99 (January 1994): 1010-1041.
- Mason, Karen Oppenheim. Family Change and Support of the Elderly in Asia: What Do We Know?. Asia-Pacific Population Journal. 7 (September 1992): 13-32.
- Mason, Karen Oppenheim. The Impact of Women's Social Position on Fertility in Developing Countries. In J. Mayone Stycos (ed.), Demography As An Interdiscipline. pp. 100-107. New Brunswick, New Jersey: Transaction Publishers, 1989.
- Mehta, Kalyani, Alexander E. Y. Lee, and Mohd. Maliki Bin Osman. Living Arrangements of the Elderly in Singapore: Cultural Norms in Transition. Research Report No. 92-22 Ann Arbor, Michigan: Population Studies Center, University of Michigan, 1992.
- Mueller, Eva. Economic Cost and Value of Children: Conceptualization and Measurement. In Jame T. Fawcett (ed.), The Satisfaction and Costs of Children Theories, Concepts, Methods. pp. 174-205. Honolulu: East-West Population Institute, East-West Center, 1972.
- Nugent, Jeffrey B. and Richard Anker. Old Age Support and Fertility. Working paper no.172. Geneva: World Employment Programme Research, 1990.

- Podhisita, Chai. Buddhism and the Thai World View. In Amara Pongsapich, et al. (eds.), Tradition and Changing Thai World View, pp. 38-39. Nakhonpathom: Institute for Population and Social Research, Mahidol University, 1985.
- Pongsapich, Amara. Changing Family Pattern in Thailand. The Changing Family in Asia: Bangladesh, India, Japan, Philippines and Thailand, pp. 335-337. Bangkok: UNESCO Principal Regional Office for Asia and the Pacific, 1992.
- Prachuabmoh, Visid and others. The Longitudinal Study of Social, Economic and Demographic Change in Thailand: The Second Rounds. Paper No.3 Bangkok: Institute of Population Studies, Chulalongkorn University, 1973.
- Prachuabmoh, Visid and others. The Methodology of the Longitudinal Study of Social, Economic, and Demographic Change. Research Report No. 6. Bangkok: Institute of Population Studies, Chulalongkorn University, 1971.
- Pramualratana, Anthony. The Impact of Societal Change and Role of The Old in a Rural Community in Thailand. In Bencha Yoddumnernaling (cd.), Chaning Role and Statures of Women in Thailand: A Documentary Assessment, pp. 44-54. Nakhonpathom: Institute for Population and Social Research, Mahidol University, 1992.
- Pramualratana, Anthony. Support Systems of the Old in A Rural. Canberra: the department of demography, Research School of Sciences, The Austrarian National University, 1990.
- Ogawa, Naohiro and Robert D.Retherford. Care of the Elderly in Japan: Changing Norms and Expectations. Journal of Marriage and The Family. 55 (August 1993): 591-595.
- Sun, Te-Hsiung and Yin Hsing Liu. Changes in Intergenerational Relations in the Chinese Family: Taiwan's Experience. In Lee-Jay and Motoo Yada (eds.), Tradition and Change in the Asian Family, pp. 319-361. Honolulu: Published in cooperation with University Research Center, Nihon University, 1994.
- United Nations. World Population Prospect: The 1992 Revision. New York: Department for Economic and Social Information and Policy Analysis, 1993.

- Wongsith, Malinee. Attitudes Toward Family Values in Rural Thailand. In Lee-Jay and Motoo Yada (eds.), Tradition and Change in the Asian Family, pp. 401-419. Honolulu: Published in Cooperation With University Research Center, Nihon University, 1994.
- Wongsith, Malinee. Family Structure and Care of the Elderly in Thailand. Implications of Asia's Population Future For Older People in the Family, pp. 26. New York: Asia Population Studies Series No.145 United Nations, 1996.
- Wu, Tsong-Shien. The Value of Children: A cross-national Study Volume V Taiwan. Honolulu: East-West Population Institute, East-West Center, 1977.

ภาคผนวก

ภาคผนวก

ก

สถานภาพทางเศรษฐกิจของครัวเรือน

สถานภาพทางเศรษฐกิจของครัวเรือนเป็นมาตรวัดระดับความมั่นคงของครัวเรือน โดยพิจารณาจากเครื่องใช้ที่มีอยู่ในครอบครอง การเป็นเจ้าของเครื่องใช้เหล่านี้ส่วนใหญ่แสดงให้เห็นถึงอำนาจการซื้อ อันเป็นผลมาจากรายได้ของครัวเรือนนั้น กล่าวคือ ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ย่อมมีความสามารถในการครอบครองสิ่งของราคาแพง เช่น รถยนต์ สเตริโอ ฯลฯ ได้มากกว่าผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจด้อยกว่า

สิ่งของเครื่องใช้ที่นำมาพิจารณาเพื่อศึกษาถึงสถานภาพทางเศรษฐกิจของครัวเรือน ได้แก่

1. โทรทัศน์
2. รถมอเตอร์ไซด์
3. ตู้เย็น
4. รถยนต์ หรือ รถบรรทุก หรือ รถประเภทอื่นๆ
5. จักรเย็บผ้า
6. สเตริโอ

เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งของเครื่องใช้ที่มีอยู่ในครอบครองกับฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน ผู้วิจัยจึงได้หาความสัมพันธ์ของการมี หรือ ไม่มีสิ่งของเครื่องใช้ที่มีอยู่ในครอบครองกับกลุ่มของรายได้ครัวเรือน (ตารางก.1) พบว่า การมีสิ่งของเครื่องใช้ที่อยู่ในครอบครองกับรายได้ครัวเรือนมีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง โดยส่วนใหญ่ครัวเรือนใดที่มีสิ่งของเครื่องใช้เหล่านี้อยู่ในครอบครอง จะมีคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มรายได้ครัวเรือนสูงกว่าครัวเรือนที่ไม่มีสิ่งของเครื่องใช้ที่อยู่ในครอบครอง

ตาราง ก.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการมีเครื่องใช้ หรือ ไม่มีเครื่องใช้ กับ กลุ่มรายได้ครัวเรือน

รายการสิ่งของเครื่องใช้	ค่าเฉลี่ยกลุ่มรายได้ครัวเรือน ¹		ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน		จำนวน
	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	
1.โทรทัศน์	2.03	3.44	1.09	2.09	2,800
2.รถมอเตอร์ไซด์	2.51	3.59	1.75	2.05	2,800
3.ตู้เย็น	2.22	4.26	1.28	2.16	2,800
4.รถยนต์ หรือ รถบรรทุก หรือ รถประเภทอื่นๆ	2.70	4.64	1.64	2.43	2,800
5.จักรเย็บผ้า	2.85	3.88	1.81	2.29	2,800
6.สเตอริโอ	2.69	4.24	1.70	2.27	2,800
รวม		3.11		1.99	2,800

จากความสัมพันธ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ให้คะแนนการครอบครองสิ่งของเครื่องใช้แต่ละอย่างเหล่านี้ โดยทำเป็นตัวแปรทวิ (Dummy Variable) กล่าวคือ สิ่งของเครื่องใช้แต่ละอย่าง ถ้ามีอยู่ในครอบครองจะได้ 1 คะแนน และถ้าไม่มีอยู่ในครอบครองจะได้ 0 คะแนน ดังนั้น จะมีความผันแปรของคะแนนการครอบครองสิ่งของเครื่องใช้ในช่วงระหว่าง 0-6 คะแนน ดังปรากฏในตาราง ก.2

ตาราง ก.2 การกระจายร้อยละและความถี่ของสตรีจำแนกตาม คะแนนการครอบครองสิ่งของเครื่องใช้

คะแนน	การกระจายความถี่	ร้อยละ
0	410	14.6
1	524	18.7
2	494	17.7
3	510	18.2
4	480	17.2
5	275	9.8
6	107	3.8
TOTAL	2,800	100.0

¹ รายได้ครัวเรือน(ต่อปี) ในการศึกษาครั้งนี้ มี 6 กลุ่มดังนี้ คือ 1.ต่ำกว่า 20,000 บาท 2.ระหว่าง 20,001-49,999 บาท 3.ระหว่าง 50,000-99,000 บาท 4.ระหว่าง100,000-149,000 บาท 5.ระหว่าง150,000-199,000 บาท และ 6. 200,000 บาทขึ้นไป

เพื่อทดสอบว่าคะแนนของการครอบครองสิ่งของเครื่องใช้นั้นมีความเชื่อถือได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำมาหาความสัมพันธ์กับกลุ่มรายได้ครัวเรือน (ตาราง ก.3) ผลแสดงให้เห็นว่าคะแนนของการครอบครองสิ่งของเครื่องใช้กับรายได้ครัวเรือน มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูงที่ระดับ ≤ 0.001 กล่าวคือ คะแนนของการครอบครองสิ่งของเครื่องใช้จะมีความผันแปรในทิศทางเดียวกันกับรายได้ครัวเรือน ซึ่งผลของความสัมพันธ์ที่ออกมาสรุปได้ว่า คะแนนของการครอบครองสิ่งของเครื่องใช้ เป็นตัวแปรที่สะท้อนให้เห็นถึงสถานภาพทางเศรษฐกิจของครัวเรือนได้

ตาราง ก.3 ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของการครอบครองสิ่งของเครื่องใช้ กับกลุ่มรายได้ครัวเรือน

คะแนนสถานภาพทางเศรษฐกิจของครัวเรือน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรายได้ครัวเรือน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	จำนวน	ร้อยละ
0	1.85	0.84	410	14.6
1	2.06	1.16	524	18.7
2	2.61	1.58	494	17.7
3	3.32	1.71	510	18.2
4	4.06	2.04	480	17.2
5	4.81	2.34	275	9.8
6	5.81	2.25	107	3.8
รวม	3.11	1.99	2,800	100.0
	F-Prob = 201.20	P-value = 0.000		

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำความถี่ของการครอบครองสิ่งของเครื่องใช้มาทำการจัดกลุ่ม (ซึ่งผลปรากฏในตาราง ก.4) ดังนี้

ไม่มีสิ่งของเครื่องใช้อยู่ในครอบครองเลย หรือ มีคะแนน 0 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่ สถานภาพทางเศรษฐกิจของครัวเรือนระดับต่ำ ปรากฏว่า มีจำนวน 410 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 14.6

มีสิ่งของเครื่องใช้อยู่ในครอบครอง 1-2 ชิ้น หรือ มีคะแนน 1-2 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่ สถานภาพทางเศรษฐกิจของครัวเรือนระดับค่อนข้างต่ำ ปรากฏว่า มีจำนวน 1,018 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 36.4

มีสิ่งของเครื่องใช้อยู่ในครอบครอง 3-4 ชิ้น หรือ มีคะแนน 3-4 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่ สถานภาพทางเศรษฐกิจของครัวเรือนระดับค่อนข้างสูง ปรากฏว่า มีจำนวน 990 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 35.4

มีสิ่งของเครื่องใช้อยู่ในครอบครอง 5-6 ชิ้น หรือ มีคะแนน 5-6 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่ สถานภาพทางเศรษฐกิจของครัวเรือนระดับสูง ปรากฏว่า มีจำนวน 382 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 13.6

ตาราง ก.4 การกระจายร้อยละและจำนวนของสตรีกำลังสมรสอายุ 15-44 ปี จำแนกตาม สถานภาพทางเศรษฐกิจของครัวเรือน

สถานภาพทางเศรษฐกิจครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำ	410	14.6
ระดับค่อนข้างต่ำ	1,018	36.4
ระดับค่อนข้างสูง	990	35.4
ระดับสูง	382	13.6
รวม	2,800	100.0

ภาคผนวก

บ

สถานภาพสตรี

สถานภาพสตรี เป็นดัชนีที่สร้างขึ้นจากตัวแปรเกี่ยวกับการมีอำนาจทางเศรษฐกิจ สังคม และความมีอิสระในด้านต่าง ๆ ของสตรี ซึ่งตัวบ่งชี้ถึงสถานภาพสตรีมีทั้งหมด 9 ตัว ได้แก่ ผู้ควบคุมรายได้ของสตรี ผู้ควบคุมรายได้ของสามี การมีสิทธิมีเสียงในการใช้จ่ายเงิน ของครัวเรือน ความมีอิสระของสตรีที่จะซื้อเสื้อผ้า ความมีอิสระของสตรีที่จะซื้อเครื่องประดับ ความสามารถเลี้ยงตนเองและบุตรโดยไม่พึ่งพาสามี การเคยไม่กล้าแสดงความเห็นขัดแย้งกับสามี การเคยถูกสามีทุบตี และสตรีเป็นผู้ตัดสินใจขั้นสุดท้ายเกี่ยวกับจำนวนบุตรที่จะมี โดยในแต่ละตัวแปรได้จัดกลุ่มหรือให้คะแนนเป็นตัวแปรทวิ (Dummy Variable) ตัวแปรทั้ง 9 ตัวแปรมาจากคำถาม และมีการจัดกลุ่มหรือให้คะแนนดังนี้

ตาราง ข.1 การให้คะแนนและข้อคำถามในแต่ละตัวแปรที่สร้างเป็นดัชนีสถานภาพสตรี

ตัวแปร	คำถาม	การจัดกลุ่มให้คะแนน	
		สตรี =1	อื่นๆ =0
1. ผู้ควบคุมรายได้ของสตรี(CTRLINC)	E8. เมื่อท่านทำงานมีรายได้ ท่านให้เงินทั้งหมดกับสามีหรือคนอื่นในบ้านเป็นคนถือไว้ หรือให้เพียงบางส่วน และเก็บไว้เองบางส่วนหรือท่านเก็บไว้เองทั้งหมด	สตรี =1	อื่นๆ =0
2. ผู้ควบคุมรายได้ของสามี(CTRLHINC)	E9b. เมื่อสามีของท่านทำงานมีรายได้ สามีของท่านให้เงินทั้งหมดที่หามาได้กับท่าน หรือให้เพียงบางส่วน หรือเขาเก็บไว้เองทั้งหมด	สตรี =1	อื่นๆ =0
3. การมีสิทธิมีเสียงในการใช้จ่ายเงินของ ครัวเรือน(SAYHINC)	F1a. ท่านมีสิทธิมีเสียงหรือไม่ว่าจะใช้เงินรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนอย่างไร	มี =1	ไม่มี =0
4. ความมีอิสระของสตรีที่จะซื้อเสื้อผ้า(FRBUYC)	F2. ถ้าท่านต้องการซื้อของสำหรับตัวท่านเอง เช่น เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ท่านรู้สึกมีอิสระที่จะซื้อหาของเหล่านั้นโดยไม่ต้องปรึกษาสามีหรือไม่	มี =1	ไม่มี =0
5. ความมีอิสระของสตรีที่จะซื้อเครื่องประดับ (FRBUYJW)	F3. ถ้าท่านต้องการซื้อเครื่องประดับชิ้นเล็ก (เช่น สร้อยทอง แหวนเพชรพลอย)สำหรับตัวท่านเอง ท่านรู้สึกมีอิสระที่จะหาซื้อของเหล่านั้นโดยไม่ต้องปรึกษาสามีหรือไม่	มี =1	ไม่มี =0
6. ความสามารถเลี้ยงตนเองและบุตร โดยไม่พึ่งพาสามี (SELFREL)	F4. ท่านคิดว่าท่านจะสามารถเลี้ยงตนเอง(และลูกๆ)โดยไม่ต้องพึ่งพาสามีได้หรือไม่	ได้ =1	ไม่ได้ =0
7. เคยไม่กล้าแสดงความเห็นขัดแย้งกับสามี (AFRAID)	F7. เคยมีบ้างหรือไม่ ที่เมื่อท่านและสามีเห็นไม่ตรงกันแต่ท่านไม่กล้าแสดงออกอย่างเปิดเผย เพราะกลัวสามีท่านโกรธ	ไม่เคย =1	เคย =0
8. การเคยถูกสามีทุบตี (BEATEN)	F8. ท่านกับสามีของท่านเคยทะเลาะกันถึงขั้นที่สามีทุบตีท่านบ้างหรือไม่	ไม่เคย =1	เคย =0
9. สตรีเป็นผู้ตัดสินใจขั้นสุดท้ายเกี่ยวกับจำนวนบุตรที่จะมี (WDNCHD)	F6ad. ใครเป็นคนตัดสินใจขั้นสุดท้ายเกี่ยวกับจำนวนลูกที่จะมี	สตรี =1	อื่นๆ =0

ที่มา : นภาพร โชยวรรณ, มาลินี วงษ์สิทธิ์และวิพรรณ ประจาวเหมาะ รุฟโฟโล. รายงานโครงการศึกษาสถานภาพสตรีและภาวะเจริญพันธุ์ในประเทศไทย กรุงเทพมหานคร :

หมายเลขสถาบัน 229/38 สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538. หน้า 125-128.

ซึ่งคะแนนของสตรีแต่ละบุคคล เกิดจากการรวมคะแนนจากข้อคำถาม E8 ถึง F6ad เข้าด้วยกัน และจะมีความผันแปรของคะแนนสถานภาพสตรีในช่วงระหว่าง 0-9 คะแนน ดังปรากฏในตาราง ข.2

ตารางข.2 การกระจายร้อยละและความถี่ของสตรี จำแนกตามคะแนนสถานภาพสตรี

คะแนนสถานภาพสตรี	การกระจายความถี่	ร้อยละ
0	6	0.3
1	1	0.0
2	7	0.3
3	24	0.8
4	124	4.4
5	325	11.6
6	650	23.2
7	829	29.6
8	636	22.7
9	198	7.1
TOTAL	2,800	100.0

จากความถี่ของคะแนนสถานภาพสตรี ผู้วิจัยได้นำมาจัดกลุ่ม (ซึ่งปรากฏในตาราง ข.3) ดังนี้

มีคะแนนระหว่าง 0-5 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่สถานภาพระดับต่ำ ปรากฏว่า มีจำนวน 487 คน คิดเป็นร้อยละ 17.4

มีคะแนน 6 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่สถานภาพระดับปานกลาง ปรากฏว่า มีจำนวน 650 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2

มีคะแนน 7 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่สถานภาพระดับค่อนข้างสูง ปรากฏว่า มีจำนวน 829 คน คิดเป็นร้อยละ 29.6

มีคะแนนระหว่าง 8-9 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่สถานภาพระดับสูง ปรากฏว่า มีจำนวน 834 คน คิดเป็นร้อยละ 29.8

ตาราง ข.3 การกระจายร้อยละและจำนวนของสตรีกำลังสมรสอายุ 15-44 ปี จำแนกตามสถานภาพสตรี

สถานภาพสตรี	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำ	487	17.4
ระดับปานกลาง	650	23.2
ระดับค่อนข้างสูง	829	29.6
ระดับสูง	834	29.8
รวม	2,800	100.0

ภาคผนวก
ค
การถ่วงน้ำหนัก

ตารางที่ ค.1 การกระจายร้อยละของสตรีกำลังสมรสอายุ 15-44 ปี ตามเขตตัวอย่าง จากสำมะโนประชากรปี พ.ศ. 2533 และ SWAFT 2536

เขตตัวอย่าง	สำมะโนประชากรพ.ศ.2533		SWAFT พ.ศ.2536		จำนวนตัวอย่างที่ต้องการ 2,800 X (2) = (5)	ค่าถ่วงน้ำหนัก (5)/(4) = (6)
	ไม่ถ่วงน้ำหนัก(1)	ถ่วงน้ำหนัก(2)	จำนวน(3)	ร้อยละ(4)		
เหนือ	18.0	19.8	479	17.1	555	1.159
ตะวันออกเฉียงเหนือ	29.4	34.2	495	17.7	958	1.935
กลาง	14.7	18.5	496	17.1	518	1.044
ใต้	8.9	10.3	504	18.0	289	0.573
เมืองอื่น	12.2	7.3	428	15.3	205	0.479
กรุงเทพมหานคร	16.9	9.8	398	14.2	275	0.691
รวม	100.1	99.9	2,800	100.0	2,800	

ที่มา : นภาพร ชโยวรรณ, มาลินี วงษ์สิทธิ์และวิพรรณ ประจวบเหมาะ รุฟไฟโล. รายงานโครงการศึกษาสถานภาพสตรีและภาวะเจริญพันธุ์ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : หมายเลขสถาบัน 229/38 สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538. หน้า 162.

ประวัติผู้เขียน

นางสาวสุนันทา ศรีศิริ เกิดวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2517 ที่กรุงเทพมหานคร
สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปลายจาก โรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม จังหวัดกรุงเทพมหานคร และ
สำเร็จการศึกษาวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาสุขศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร เมื่อปีการศึกษา 2538 จากนั้นเข้าศึกษาคณะระดับปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชา
สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2539
และได้รับทุนการศึกษาจากโครงการผลิตและพัฒนาอาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร เป็นเวลา 2 ปีเต็มของการศึกษา

